

ODSTÍNY MATEŘSTVÍ

Rozhovory s maminkami, které osud nešetřil

Miluše Bittnerová

Nela Boudová

Ivana Jirešová

Monika Le Fay

Pavčina Němcová

Vendula Pizingerová

Mirka Šimková

&

táta David Vaníček

Barbora Kroužková



 C PRESS

Odstíny mateřství

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz



Barbora Kroužková

Odstíny mateřství – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.



Barbora Kroužková

ODSTÍNY MATEŘSTVÍ

Rozhovory s maminkami, které osud nešetřil

© Barbora Kroužková, 2024

Illustrations © Lucie Charvátová, 2024

Photo © David Kunderát / CNC / Profimedia (str. 162 vpravo uprostřed)

ISBN tištěné verze 978-80-264-5467-0

ISBN e-knihy 978-80-264-5516-5 (1. zveřejnění, 2024) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-264-5517-2 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-264-5422-9 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

Věnováno mojí mamince Vlastě Kroužkové, která mi odešla nečekaně a hrozně brzy v roce 2021 ve svých šedesáti sedmi letech. Nikdy v životě o mně nezapochybovala, věřila mi a držela mě nad vodou v mnoha těžkých chvílích a obdobích, kdy mi hrozilo, že se můj život stočí špatným směrem. Byla mojí nejlepší kamarádkou a neotřesitelnou jistotou. Její síla mi pomohla překonat obrovský a zdrcující strach ze smrti poté, co v mých sedmnácti letech zemřel můj tatínek, její milovaný a milující manžel, a především pak po narození mladší dcery s vrozenou vývojovou vadou a nejistou prognózou. Maminka mě naučila žít a vnímat „teď“ a vážit si každého okamžiku. Díky ní jsem pocítila obrovskou sílu, která z toho pramení, a pochopila, že se mohou dít zázraky. Bez ní bych nikdy nebyla tam, kde jsem. Bez ní bych nebyla máma, jaká jsem, bez ní bych nepochopila, že mi moje dcery nastavují zrcadlo, a bez ní bych nenašla svoje místo a rovnováhu. Když umírala, stáli jsme s bratrem u ní, a jsem ráda, že jsem jí mohla poděkovat za to, že byla nejlepší maminkou a babičkou na světě. Maminko, chybíš mi.

OBSAH

ÚVOD	7
Pavčina Němcová Veškerý svůj život jsem podřídila synovi	13
Miluše Bittnerová Teď mám životní fázi maminka	37
David Vaníček Chtěli jsme být oba právoplatnými rodiči	57
Monika Le Fay Bezpodmínečná láska je, že máš ráda – a hotovo	81
Nela Boudová Jsem nejlepší máma, jaká umím být	101
Mirka Šimková Díky mateřství vím, že dokážu věci, které jsem si nedovedla ani představit	121
Ivana Jirešová Láska neznamená, že člověk zničí sám sebe	143
Vendula Pizingerová Jsem vděčná, že jsem dostala šanci zažívat ještě další mateřství	161
PODĚKOVÁNÍ	183

ÚVOD

Mateřství. Stav plný emocí, který nás mnohdy nesmyslně rozděluje. Na matky a bezdětné, na matky správné a ty druhé. Na matky náhradní, pravé nebo nepravé. Na ty, kdo děti mít mohou a nemohou, mají je mít či nemají. Ženy nebo muži. Mluvíme málo o tom, jak kdo mateřství vnímá, bojíme se přiznat chyby a selhání a neumíme dát na první místo bezpodmínečnou lásku (nebo nechceme umožnit, aby ji děti mohly mít od rodičů stejného pohlaví).

Z mateřství se stalo svázané téma, protože naše společnost moc nevnímá pocity a neřídí se jimi, ale místo toho raději na někoho ukazuje prstem, je často krutá a neumí respektovat volbu a přání.

Nevím, proč to tak je, a nevím ani, jak to změnit, ale není mi to lhostejné. A tak držíte v ruce knihu rozhovorů s maminkami a jedním tatínkem o nich a jejich dětech. O jejich těžkých cestách s dětmi a za dětmi. Všichni jsou to lidé, které nejspíš znáte. Přesněji řečeno, víte o nich. O některých více, o některých méně. Mnozí z nich se setkali s tím, že je někdo chvíli miluje, pak zase zatracuje, soudí je nebo jim uděluje nevyžádané rady. Potýkají se s podobnými starostmi a radostmi jako mnozí z nás, jsou to stejní rodiče jako mnozí z nás a plynou životem, jak nejlíp umí – jako my všichni. Jsem jim velice vděčná za to, že mě pustili k sobě tak blízko a otevřeli mi svá srdce i staré rány.

Staré a nezacelené rány se otevřely i mně. Děti jsem chtěla mít vždycky. Nebyl to plán ani povinnost nebo seberealizace. Byla to moje součást. Mamince jsem se narodila ve dvaceti letech, tatínkovi bylo o rok víc. Tedy ve věku, kdy se za normalizace rodiny zakládaly běžně. Jsem tzv. Husákov

dítě. Mou generaci ale v citlivém věku dospívání, kdy se tak nějak předpokládalo, že budeme kopírovat cesty našich rodičů, zastihla změna režimu. Někdo se ztratil, někdo se plácal, někdo chytil příležitost za pačesy. Skoro nikdo však v atmosféře nově nabyté svobody neuvažoval o založení rodiny. Byla to doba hektická, nádherná, neopakovatelná. Devadesátky. Ve dvacetiletí měl dítě málokdo.

Roky běžely a osudy se naplňovaly. Stále jsem cítila, že jednou chci být maminkou. Ale stala jsem se novinářkou, rozhlasovou parlamentní zpravodajkou v době rozpadu Československa, žila a studovala jsem v Paříži, odkud jsem posílala do rozhlasu reportáže. Po návratu jsem okusila moderování a reportování ze zahraničních cest a první náročné kriticko-analytické rozhovory. Následovaly první zkušenosti v televizi a pak exkluzivní místo moderátorky tehdy ojedinělého pořadu a formátu „21“.

„Kdy už budeš mít děti?“ ptala se mě často moje maminka. Dodnes si pamatuji, jak byla vyděšená a překvapená, že rok před třicítkou odlétám do Austrálie. „Holčičko moje, já ti to všechno přeju, ale...“ Vím, že se tím docala trápila, ale nikdy nenaléhala příliš. Jen jí něco chybělo, protože můj tatínek zemřel velmi mladý a maminka se hodně upnula na mě a mého bratra. Vždycky jsem jí říkala, že cítím, že je vše, jak má být, a že chci naslouchat svému srdci, takže se může stát, že děti přijít nemusí, i když bych je chtěla. V Austrálii jsem prožila nádherný rok a následně v Praze konečně dostudovala. A pak přišla dcera Julie. Bylo mi třiatřicet let, když se narodila, a byla prvním vytouženým vnoučetem v rodině mé i mého muže. Byla milovaná a úžasná, byla šikovná a nadaná a byla vždycky na prvním místě. Sice pro mě bylo naprosto přirozené zkusit skloubit mateřství a svou práci, ale zároveň jsem na ní nelpěla. Pokud by to nešlo, v hloubi duše jsem věděla, že bych to sice určitě i oplakala, ale časově náročná práce v médiích by šla stranou. Nakonec jsem se jí vzdát nemusela. Prožili jsme krásné roky a vždy jsme si s manželem přáli mít dětí víc. Dvakrát jsme o děťátko přišli a nakonec jsme se s pokorou smířili s tím, že zůstaneme u jedináčka. Dopadlo to ale úplně jinak.

Když jsme koncem roku 2014 jeli na jarní prázdniny do Itálie, upadla jsem na sjezdovce a ošklivě si poranila koleno. Život se zastavil. Podstoupila jsem plastiku křížových vazů, několik měsíců jsem nebyla v práci. A otěhotněla jsem. Život se rozjel úplně nečekaným směrem. Moc jsme se na druhou dceru těšili. Vzhledem k tomu, že mi bylo 42 let, nechala jsem si udělat spoustu různých vyšetření, a věděli jsme tedy, že čekáme dceru. Dodnes si pamatuji ten moment, kdy mi po vyšetření plodové vody sdělili, že to bude zdravá holčička. Plánovaný císař proběhl v naprosté pohodě. Ale po pár hodinách přišla

Úvod

obrovská rána. Dcera Olívie se narodila s vrozenou vývojovou vadou atrézie jícnu. Místo jícnu měla jen krátké pahýly. Jeden ze žaludku, druhý nahoře, ale srostlý s průdušnicí. Ležela jsem na oddělení JIP, po epidurálu ještě od pasu dolů nehybná. A druhá půlka těla plakala. A modlila jsem se. K životu, lásce, mateřství a všemu hezkému. Sílu jsem v následujících měsících brala ve svém srdci. Tam jsem cítila, že když budu přijímat běh života v klidu a s pokorou, poroste naděje, že vše bude dobré. Dcera podstoupila několik těžkých operací, v pražské motolské nemocnici jsem s ní strávila pět měsíců. Symbolicky o Velikonocích mé druhé děfátko poprvé uvidělo nebe, nadechlo se čerstvého vzduchu a jely jsme domů. Konečně jsme byli jako rodina pohromadě.

Ani pak to však nebylo lehké. Další roky Olívie strávila víc času u lékařů než hraním a pohodou, do nemocnice musela ještě mnohokrát. Ale postupem času, postupem let v ní život rozkvétal. Chodit začala ve dvou letech, mluvit ve čtyřech, do školy nastoupila s asistentkou a má se skvěle. Neustále mě překvapuje a ohromuje energií a láskou, kterou vyzařuje. Jde si svojí cestou a já jsem tu pro ni. A také pro její sestru, které jsem se snažila všechno vynahradiť a jsem jí vděčná za veškeré pochopení a pomoc. Jsem šťastná, že mohu být jejich maminkou. Mateřství je pro mě stav, který mi byl umožněn, a vím, že to nebyla samozřejmost. Proto bych si ani myšlenkou netroufla soudit či hodnotit jiné maminky nebo ženy, které děti nemají.

Příběhy, které v této knize přináším formou rozhovorů, vyprávějí různé osudy maminek (a jednoho tatínka). Pojďte se tedy spolu se mnou ohlédnout za odvahou, vytrvalostí a nevyčerpatelným optimismem modelky Pavlína Němcové, která – jako výjimka potvrzující pravidlo – porodila syna na prahu devadesátých let velmi mladá, vztah s manželem jí nevydržel a francouzské soudy syna svěřily do péče otce. Pavlína přesto pokorně a bez nenávisti čekala na den, kdy její mateřskou lásku již nebude omezovat žádný rozsudek, žádný systém a žádná nadřazená síla.

Herečka a moderátorka Miluše Bittnerová děti nikdy nechtěla. Naplňovalo ji divadlo, manželství, přátelé, rodina a později i víra a byla celistvá i bez mateřství. Nesla si s sebou navíc autoimunitní onemocnění. Do života jí ale vstoupila série velkých změn od rozvodu po smrt otce a nakonec po čtyřicítce i nový partner a dcera, která jí život obrátila vzhůru nohama. Miluše se v mateřství našla a pocítila něco, co do té doby, jak sama říká, nikdy nepoznala.

Spousta žen, ale i mužů, smíšených i stejnopohlavních párů si dítě přeje a chce se o něj starat, pomáhat mu a rozdávat lásku. Stát a zákony si ale určují svá pravidla a často hory lásky ve jménu rigidních norem odstrčí. Moderátor a spoluautor projektu Dva tátové David Vaníček se svým partnerem Michalem

za rodičovskou touhou šli. Až do Spojených států amerických. Tam se jim poštěstilo seznámit se s výjimečnou ženou, která není jenom náhradní matkou jejich dvojčat, ale stala se i jejich dobrou kamarádkou. Díky ní dnes vychovávají dvě krásné dívky, kterým z očí srší moře lásky, která je pro Davida s Michalem velkým zadostiučiněním a posílením do dalších let. A taky nadějí, že se společnost shodne na tom, že nejdůležitější je pro děti prostředí, kde jsou lidé, kteří jim naslouchají, milují je a učí je být dobrými lidmi.

Ne všichni rodiče však dokáží takové zázemí poskytnout – a já je za to neodsuzuji. Jejich děti často žijí v ústavech a dětských domovech. Dát jim něco víc, to chce obrovskou sílu a odvalu. Tu měly režisérka a spisovatelka Monika Le Fay i herečka a koučka Nela Boudová. Monika Le Fay svůj přístup k dětem neotřesitelně držela navzdory konvencím, manželovi i systému. Vždy vnímala především nastavení a touhy svých dvou synů a podařilo se jí je vychovat v souladu se svým přesvědčením, že mimo státní vzdělávací systém bude jejím dětem lépe. Vždy bojovala nejen za ně, ale hájila lidská práva, a ta dětská obzvlášť. Vzala si do náhradní péče romskou dívku, které systém předpovídal hodně nejistou budoucnost a její dětství doprovodil krutými předsudky a rasismem.

Nela Boudová cítila potřebu pomáhat od dětství a slíbila si, že pokud se jí v životě dobře povede, vezme si dítě z dětského domova. Po dlouhých letech, těsně před padesátkou, přišlo osudové setkání s holčičkou, která se stala její dcerou. Vzala si ji do pěstounské péče, ale málem o ni přišla. Nela o dceru bojovala a získala ji. Nádherně ji přijali i dva tehdy již dospělí synové, oba umělci – violoncellista a tanečník –, které Nela v jejich nadání od mala maximálně podporovala. Světy svých dětí dál díky své empatii a energii propojuje a prostřednictvím koučování pomáhá lidem zbavit život různých limitů.

Mirku Šimkovou jsem poznala po tragické smrti jejího manžela, když spoluzaložila spolek Plzeňská zastávka a začala pomáhat pozůstalým. Tehdy jsem zjistila, jaké další rány jí život připravil. Zůstala sama se čtyřmi dětmi. Její druhá dcera je od mala upoutaná na vozík a bez cizí pomoci se neobejde. K těžké diagnóze – spinální atrofii – kdysi lékař necitlivě přidal prognózu dožití pouhých šest let. S tím se Mirka musela vyrovnávat. Naštěstí se prognóza nepotvrdila a to, jak všechny děti fungují, jak se starají o handicapovanou sestru a v čele s maminkou zvládají ještě provozovat i chovatelskou stanici chodských psů, je obdivuhodné. Už tak náročný život v posledních letech Mirce navíc ztěžuje ještě roztroušená skleróza.

Herečka Ivana Jirešová a prezidentka Nadačního fondu Kapka naděje Vendula Pizingerová prožívají svoje mateřství hodně v záři reflektorů a pod

Úvod

dohledem bulváru. Ivana Jirešová nezažila se svou dcerou mnoho klidných časů. Soudila se o ni s jejím otcem, a i když s tím bytostně nesouhlasila, musela mít dceru jedenáct let ve střídavé péči. Těžce se vyrovnávala s nadiktovanými podmínkami, ale i s tím, v jakém prostředí dcera žila s otcem. Ten předčasně zemřel, a Ivana se tak už nikdy nedozví odpovědi na mnoho otázek, které zůstávají, a čas, po který nebyla se svojí dcerou, jí nikdy nikdo nevynahradí.

Tři ptáčky na portrétu Venduly Pizingerové značí, že k ní patří tři děti. Její prvorozená dcera zemřela v pouhých čtyřech letech na leukémii. Vendula jí byla neustále na blízku, žily v nemocnici. I když ve veřejném prostoru bylo napsáno a řečeno mnoho, při našem rozhovoru mě z detailního vyprávění a ponoru do jejich vzájemného propojení mrazilo. A také z jejich dalších mateřských zkušeností. Po smrti dcery Vendule osud sice dopřál syna, přišla ale o manžela. A právě období po smrti známého skladatele byla obrovská zkouška, kterou Vendula se synem museli projít. Nikdo zvenčí si jejich život neumí ani představit, spoustu momentů si nesou jenom oni dva. Máma a syn. A já jsem moc ráda, že jsem se mohla v rozhovoru s Vendulou dostat tam, kam jsem vůbec nedoufala, že mě pustí, a přesvědčit se o tom, že v jejím případě zdání o odtajitosti klame. A ještě je tu třetí potomek, nejmladší syn, kterého porodila ve svých čtyřiceti osmi letech. Jiné okolnosti, jiná doba, jiná podoba mámy, stejně silné city.

V jednotlivých rozhovorech se vyjevují různé odstíny mateřství. Různé hloubky mateřství. Představují několik příběhů pout, která nikdy nikdo nezpřetrhá. Ženy a muž, lidé jako já i vy... Nechají nás nahlédnout mezi sebe a své děti. Věřím, že vás jejich osudy a vyprávění obohatí, jako obohatily mě, a dodají vám spoustu krásné energie, kterou pod tíhou osudu a špatných zkušeností někdy před zraky ostatních schovávají.

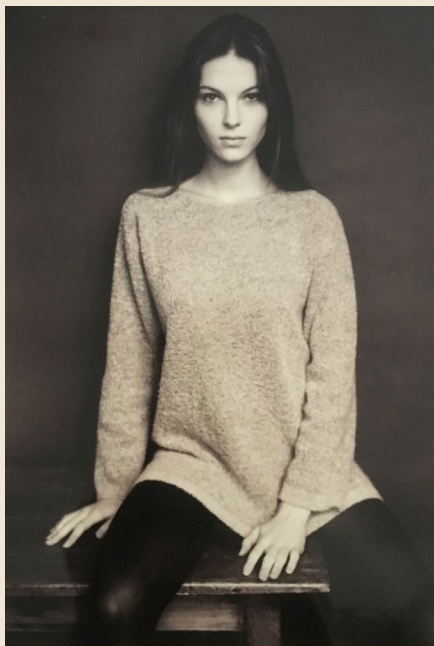


Pavlína Němcová

modelka, herečka, designérka

Pavlína Němcová (1972) se ještě před sametovou revolucí stala v Paříži úspěšnou modelkou. Záhy se tam vdala a v devatenácti letech se jí narodil syn Alain. S manželem Nicolasem se rozvedla a soud svěřil dvouletého syna do péče otce. Pavlína o syna bojovala celých dvanáct let, až nakonec soud vyslyšel jeho přání žít s ní.

Odstíny mateřství



Vlevo nahoře Modelingové začátky, rok 1990 • **Vlevo dole** Ples v Opeře, rok 2014 •
Vpravo nahoře Rok 1991 • **Vpravo uprostřed** Jedny z letních prázdnin s Alánkem,
rok cca 1997 • **Vpravo dole** Alainova oslava třicátin

Veškerý svůj život jsem podřídila synovi

Pavčino, jako máma jste strašně doplatila na to, že lidé z naší země byli na Západě kvůli komunistické minulosti bráni jako přinejmenším nevyzrálí. Už se s tím vaše mateřské srdce srovnalo?

Je to pro mě nepochopitelné a vždycky bude, ale žiji teď v Praze a je tu se mnou i můj dospělý syn. Má svůj život a je šťastný, to je pro mě nejdůležitější.

Agentura Elite si vás a další krásné Češky vybrala a odvezla do Paříže ještě jako nezletilé. To jste studovala na gymnáziu, žila jste s rodiči a dvěma bratry. Jakou jste měla do té doby představu o svém životě?

Tak nějak podvědomě jsem si myslela, že budu žít v podobném modelu jako moji rodiče a vlastně jsem i chtěla klasickou rodinu. Chtěla jsem minimálně tři děti. Měli jsme krásné dětství, rodiče nás vychovávali opravdu s láskou, lidsky a vedli nás k tomu, abychom byli dobří. Já snila o herectví, ale maminka říkala, že jsem stydlivá, tak jsem zamířila na gymnázium a plánovala jsem si, že pak půjdu na vysokou školu. Vždycky jsem o sobě spíš pochybovala. A že by se moje práce někdy pojila s mým zevnějškem, to mě vůbec nenapadlo. Dokonce když mamince někdo říkal, že má hezkou dceru, hezké děti, tak ona to vždy vlastně jakoby odmítala. Ne že by to shazovala, ale prohlásila, že jsem úplně normální a je to. Vyrostla jsem v naprosto upřímné rodičovské lásce a nikdy by mě nenapadlo, že bych to samé nemohla dát svým dětem.

Říkáte, že jste o sobě pochybovala. Proč? A jak silně jste v sobě měla ten vzorec zapsaný?

Silně. Ovšem to jsem si uvědomila až později. Moje maminka byla učitelka a chtěla, abych se dobře učila, a dokonce i když jsem třeba dostala dvojku, tak mi říkala, že mám na víc. Nebylo to ve zlém. Jenomže já jsem si pak nevěřila a nějak podvědomě jsem cítila, že i když se to dělá s láskou, takhle by se na výkon asi tlačit nemuselo. Ale na mě to platilo, byla jsem poslušná holčička.

Myslíte si, že právě tohle byly zárodky vaší neprůbojnosti, ostýchavosti a poslušnosti, které pak v kombinaci s vaším mládím zneužil váš tehdejší manžel a přišla jste o syna?

Asi ano, asi jsem si to nesla. Ale prosím vás, to člověk ví až dnes. S maminkou jsem měla krásný vztah, se vším jsem se jí světovala, byly jsme si opravdu hodně blízké. Až dnes vím, že jsem se měla víc bránit. Nebo spíš dřív. Ale já jsem byla strašně mladá, byla jsem v Paříži bez rodičů, bez zkušeností, to taky hrálo svou roli. Nicméně jsem se manželovým tlakům a manipulacím i přesto bránila, pořád a pořád jsem se odvolávala a chtěla jsem syna do péče. Žila jsem jen pro to. Jenomže vždycky, a mám to tak dodnes, jsem volila spíš cestu podané ruky.

V Paříži začal kolotoč, který jste vy a další modelky mnohokrát popisovaly. Svět módy po pádu železné opony padal dívkám z východní Evropy k nohám. Jak se ale ve vašem případě ukázalo, jenom v určitých kruzích a momentech. Jak to bylo s láskou s otcem vašeho dítěte? Byla opravdová? Prostě jste se zamilovali?

On byl moje první velká láska. A vím, že i on miloval mě. Bylo mi sedmáct, jemu dvacet sedm, podnikal v realitách a potkala jsem ho na jedné akci asi tři měsíce po příjezdu do Paříže. Cítila jsem se v té době dost vykořeněně, tehdy ještě nebyly mobily, neměla jsem ani moc kamarádek, život pod agenturou byl sice pestrý, krásný, ale takový neosobní, a já jsem byla zvyklá na svoji rodinu. Do toho vpadla láska a já jsem se na ni strašně upnula. Navíc si mě chtěl rovnou brát, nabízel mi zázemí. A já jsem z toho byla nadšená. Chodili jsme spolu asi tři měsíce, mezitím začala v Československu sametová revoluce a já s Evou Herzigovou jsme přiletěly domů a spolupracovaly se zahraničními médii. On pak přiletěl za mnou, seznámil se s mými rodiči. A požádal o moji ruku. Což teda bylo překvapení i pro mě. Že se to všechno událo tak rychle.

Nebylo vám to podezřelé? Ani rodičům? Nechali vás takto rychle skočit do manželství?

No vlastně nám všem připadalo moc hezké, že se to děje takhle klasicky. Já jsem byla hrozně naivní a žila jsem si takový dětský princeznovský sen. A jak jsem Vodnář, tak jsem asi počítala s tím, že můžu mít všechno dohromady: Práci modelky, co se rozjela, manžela, děti a zvládnout i studovat. Nic pro mě nebylo překážkou. Dodnes si myslím, že když člověk chce, tak dokáže dělat spoustu věcí najednou.

Zajímavé ovšem bylo, že budoucí manžel nepožádal o mou ruku mě, ale mého tatínka. Uvědomila jsem si to až ve chvíli, kdy můj syn chtěl požádat o ruku svou přítelkyni a ptal se mě, jak to proběhlo mezi mnou a jeho tátou. Jestli jsem dostala prstýnek nebo kytku... Jenže jeho otec nikdy nepoklekl jako princ a nepožádal přímo mě. Tehdy jsem to brala tak, že požádal tatínka a tatínek svolil, tak je to hotové. Nemohla jsem říct ne. Vlastně ani ano. Skutečně jsem byla tak submisivní a poslušná, že jsem sama sebe považovala spíš za věc než za člověka.

A on měl váš tehdejší partner už všechny další kroky promyšlené a připravené?

Jo jo, hned začal připravovat svatbu. Tu jsme měli na radnici 31. 5. 1990, týden po mé maturitě. To už jsme spolu bydleli, já jsem se v Paříži učila, pak jsem na otočku odletěla na maturitu do Prahy a hned po ní jsem se vracela do Paříže, abych se vdala.

I děti jste plánovali tak brzy?

No víte, já... já jsem hlavně byla ve vleku. Sice jsme s manželem už bydleli, ale intimně jsme spolu začali žít až po svatbě. Já jsem to tak chtěla. Jsem z věřící rodiny. A tak to přece bylo, že po svatbě má přijít dítě.

Vážně? Vy jste se musela naprosto vymykat i té skupině dívek, které spolu s vámi dobývaly Paříž, že? Jsem jen o necelý rok mladší, taky z tradiční rodiny, ale v devadesátkách jsem naprosto přesně věděla, že děti ještě nechci.

Já vím. Víím, jak žily ostatní holky a jak žily moje kamarádky, které zůstaly doma. Jak se žilo v Paříži. Ale já jsem to tak zkrátka měla nastavené, bylo to pro mě přirozené a manžela jsem milovala. A ctěla. Byla jsem tak vychovaná. A on to respektoval a akceptoval. Tohle ano. Říkal, že jsem čistý anděl. Moc se mi to líbilo a hodně mě to k němu v tom hezkém připoutalo.

Odstíny mateřství

Otěhotněla jsem opravdu brzy, v květnu jsme se brali a na podzim jsem otěhotněla. Když mi vyšel pozitivní test a následně se to potvrdilo, byla jsem hrozně šťastná a těšila jsem se na miminko. Manžel byl taky nadšený. Rok a něco po svatbě, v červenci 1991, se nám narodil syn Alain. Porod byl úplně v pohodě, manžel tam byl se mnou.

Měla jste hezké těhotenství?

Bylo bezproblémové, cítila jsem se šťastně, na miminko jsem se moc těšila. Ovládl mě krásný pocit, že budu maminka. I když už tenkrát se děly některé věci, které mě asi měly varovat. Jenomže jsem chtěla všechno zvládat a nedat na sobě nic znát, tak jsem ani žádné starosti neprobírala třeba s maminkou, nesvěřila jsem se jí. Pořád jsem dělala, že jsem strašně šťastná.

Ten přerod byl vlastně hodně pomalý. Nejdřív to vypadalo, že to všechno do sebe hezky zapadá. Sice jsem přišla do Francie za modelingem, ale moje vysněná práce to nebyla, nic moc mi to neříkalo. Navíc jsem byla spíš introvert a ostýchavá. A jak jsem se vdala a manžel se o mě staral, tak jsem modeling pomalu opouštěla a on navíc manžel ani nechtěl, abych se jím živila. Podle něj to pro mě nebylo dostatečně dobré. Také byl extrémně žárlivý a majetnický.

Dnes je vám už asi jasné, že si vás takhle hlídal a odstříhával vás od okolí...

Ano. Když se syn narodil, měla jsem jen jeho a realitu jsem vnímala trochu pokřiveně. Protože jak jsem si říkala, že to všechno zvládnou, tak jsem o nastupujících problémech s nikým, ani s holkami z agentury, ani s ostatními modelkami, nemluvila. Když jsem se třeba viděla s Terezkou Maxovou nebo Evou Herzigovou, tak jsem se taky asi styděla si na něco stěžovat. Spíš jsme probíraly veselé věci a já jsem byla zvědavá na to, jak holky žijou, co se děje v modelingu a tak. Navíc jak si mě manžel jakoby stáhl k sobě, tak mě od nich opravdu dost oddělil a snažil se mě ovládnout. Vlastně jediná žena poblíž byla moje bývalá tchyně. Ona byla hodná, měla jsem s ní hezký vztah. Ale když se něco dělo, byla vždy na straně svého syna.

Sice říkáte, že jste se v těhotenství cítila šťastně, ale jak vás tak poslouchám, vy jste si ho vlastně ani pořádně neužila. Nesdílela jste ho právě s maminkou, s kamarádkami...

To máte pravdu, neužila. Byla jsem vytržená ze všeho, co mi bylo blízké. Z Čech, ze své rodiny, od svých kamarádek. A rovnou zasazená do manželovy

rodiny. Když jsem pak v agentuře oznámila, že jsem těhotná, domluvila jsem se s nimi, že se ozvu po porodu. Ale po mně bylo vyžadováno, aby to fungovalo, jak byli v manželově rodině zvyklí. Tchyně pracovala do svých osmadvaceti let a od chvíle, kdy se vdala, zůstala v domácnosti, porodila tři syny a do práce už se nikdy nevrátila. Já jsem si sice takovou rodinu a mateřství v domácnosti úplně nepředstavovala, ale opět jsem byla poslušná. I když takhle jsem to tehdy samozřejmě nebrala, bylo mi vlastní především nestavět se na odpor. Takže v těhotenství jsem hodně času trávila s tchyní. Taky jsme jezdili na jih Francie, kde měl manžel dědečka, a učila jsem se francouzštinu. V podstatě jsem se celý den učila. Manžel mi vždycky ráno dal seznam úkolů, a když přišel z práce, tak mě z toho zkoušel.

A vám to stále nebylo divné?

Ne. Já jsem se těšila na dítě a to, že se musím naučit perfektně francouzsky, jsem taky brala. Mně to prostě přišlo, že všechno je, jak má být. Dokonce jsem kývla i na to, že jméno vybrala rodina manžela. Tam se jméno dědilo ob generaci. Manžel se jmenoval po dědečkovi, a tak se náš syn musel jmenovat Alain po svém dědovi. Ale aby měl i české jméno, tak ze tří křestních má druhé Miroslav po mém tatínkovi. A jmenuje se tedy Alain Miroslav Nicolas. To jsem taky tak nějak automaticky přijala. Ten zlom ve mně přišel po porodu.

Po porodu? Když je máma většinou enormně šťastná, že konečně drží miminko?

Ano, ještě v porodnici. Bylo to kvůli tomu, že jsem u porodu chtěla mít svoji maminku. Moc jsem si to přála. Bylo domluvené, že přijede, tatínek jí koupil letenku, a měla se mnou zůstat měsíc. Alain se narodil tři týdny před termínem. Měl se narodit někdy na začátku srpna. Ale byl úplněk a chtělo se mu ven už 12. července. Ráno mi praskla plodová voda, jeli jsme do porodnice a během tří hodin byl na světě. Tak manžel volal našim, že se syn narodil, a tatínek mi pak odpoledne volal na pokoj, gratuloval mi a říkal, že tedy mamince změnil tu letenku, aby mohla přiletět co nejdříve. Dokonce to vycházelo hned na druhý den. Domlouvali jsme se, že řeknu Nicolasovi, ať ji tedy jede vyzvednout na letiště. Takže jsem mu, když přišel po práci do porodnice, nadšeně oznámila, že maminka přiletí hned druhý den, jak se na to těším a ať ji jede vyzvednout. A on řekl, no to ne, má přiletět až za tři týdny, tak prostě přiletí až za ty tři týdny. Koukala jsem na něj a ptala jsem se proč? Já jsem tady chtěla mít maminku u porodu.

Odstíny mateřství

Porodila jsem dřív, tak chci, aby přijela dřív. Tak proč by měla přijet až za tři týdny? A on, že to takto bylo domluveno a že ji tam nechce. Skutečně to takto řekl: „Já ji tady nechci.“ No a to byl moment, kdy jsem úplně ztuhla, začala jsem brečet a říkala jsem si, že to snad není možné. To na pokoj zrovna přišel i porodník, viděl mě, jak brečím, a ptal se, co se děje. Samozřejmě jsem mu nic neřekla, opět jsem to všechno držela v sobě, ale něco se ve mně totálně zlomilo.

Co vám běželo hlavou? Že jste vy a váš pár hodin starý syn manželovými vězni?

Ano. Prožívala jsem obrovský výbuch emocí a bezmoc. Protože jsem si uvědomila, že jsem na něm totálně závislá. Nic jsem nevydělávala, s modelingem jsem kvůli němu a těhotenství přestala, rodiče byli daleko a už taky tušili, že všechno není v pořádku. O to víc jsem předstírala, že jsem v pohodě, aby neměli starosti.

Manžel pak opravdu zavolal mému tatínkovi a zase se přebookovala ta letenka pro maminku. Takže já jsem se totálně zaměřila na Alánka. Kojit jsem chtěla, ale neměla jsem mlíko, i tak se ale stal středobodem mého života a soustředila jsem se jenom na něj. Měla jsem ho pořád u sebe, pořád jsem ho pusinkovala a mazlila. Jednou přišla sestřička, byla to katolická nemocnice, tak to byla řádová sestra, a řekla mi, že jak to tak pozoruje, tak je Alánek nejmilovanější miminko z celé porodnice. Úplně jsem se na něj upnula. On byl můj. Jediné, co mi patřilo. Uvědomila jsem si, že to došlo tak daleko, že ani já jsem si nepatřila. Ale on byl můj. Část mě.

Nenapadlo vás jím tam v té nemocnici říct, jak to je, a poprosit o pomoc?

Ne. Měla jsem to tak fakt odmalinka: Jakýkoliv problém jsem držela v sobě a nikdy se nikomu nesvěřovala. Ani nevím proč. Asi tam byl i nějaký strach ze zklamání. Že třeba ty nejbližší, které jsem měla moc ráda, zklamu, že třeba něco neumím. Nebo že mi něco nejde. Vlastně jsem asi chtěla být ve všem dokonalá. Takže i dokonalá matka. A dokonalá matka se přece nebude hroutit a nebude si stěžovat hned po porodu. Tak jsem to v sobě dusila. Pak nás za pár dní i s Alánkem odvezl tehdejší manžel domů.

On necítil, že se ve vás něco změnilo?

Já jsem se věnovala jenom miminku. Takže zpočátku si asi říkal, že je to normální, navíc, že jak jsem byla mladá, tak asi o to víc. Jenže ve mně to bouřilo.

Ne nadarmo se říká, že je mezi láskou a nenávistí tenká hranice. Já jsem to tak měla. Moje emoce se pořád překlápěly z jednoho pólu na druhý. Na jednu stranu jsem ho pořád milovala, ale na druhou jsem ho začala už nenávidět. Hlavně za to, že mi upírá mít u sebe člověka, který pro mě byl v tom období po miminku nejdůležitější na světě, moji maminku. Já jsem ji najednou strašně potřebovala. Bylo mi čerstvých devatenáct let. A viděla jsem, že on se mě snaží od mojí rodiny úplně odstříhnout. Ale pak jsem si vždycky říkala, že s ním bude lepší najít společnou řeč. S tím, že teď budu hlavně máma. Když se Alain narodil, tak pro mě manžel téměř přestal existovat. Po letech o tom tak i sám mluvil. Takže to cítil a vnímal. Jenomže si vůbec nepřipouštěl, že by bylo špatně něco na jeho straně.

Jak vypadaly vaše dny, když jste se soustředila jen na svého syna?

To se den za dnem 24 hodin všechno točilo jenom kolem Alánka. První půlrok jsme často chodili k lékařům, protože u něj bylo podezření na nějaký možný genetický problém. To jsem měla strašný strach. Jak jsem byla mladá, tak jsem spouště věcí moc nerozuměla a byla to pro mě muka chodit na kontroly na specializované oddělení do nemocnice a vidět děti, které měly velké potíže. Ale já se ve všem a za všech okolností snažím najít aspoň naději, věřit. To mě opravdu vede a provází celý život. No a naštěstí se žádný problém nepotvrdil.

A přiletěla za vámi nakonec maminka, nebo se ta cesta úplně zrušila?

Přiletěla po těch třech týdnech, ale byli jsme všichni v domě manželových rodičů, protože náš byt se rekonstruoval. A to byl teda očistec. U tchána s tchyní jsem už vůbec nebyla sama sebou. Měli jsme tam s manželem a Alánkem jeden pokoj, maminku dali také do jednoho pokoje. Co ale bylo příšerný, že nesměla na Alánka ani sáhnout. Nicolas jí říkal, že já se to všechno musím naučit, tak ať mi s ničím nepomáhá. Ani v noci jsem jí ho nemohla nechat hlídat, i když se nabízela, moc chtěla a šlo by to, protože jsem nekojila a mohla bych se tím pádem aspoň občas víc vyspat.

Maminka měla původně zůstat měsíc. Nakonec jsem ji po týdnu prosila, ať odjede. Tam byla tak strašná atmosféra, že jsem byla na zhroutilí. Navíc tchán s tchyní maminku přehlíželi, ona tam vlastně nemohla nijak pořádně fungovat. Takže já, jak jsem ji tam viděla, tak jsem se dušovala, že všechno zvládnou a ať se vrátí domů. Opravdu jsem ji prosila, ať odjede, a ona po týdnu skutečně odletěla.

Stihly jste si vy dvě vůbec něco říct, promluvit si?

Ani pořádně ne... Ale bylo to hlavně tím, že jsem se jí s tím obrovským trápením, které jsem v sobě měla, vlastně nechtěla svěřit. Nechtěla jsem jí působit bolest. Maminka se snažila se mnou mluvit, cítila, že hodně věcí není v pořádku, říkala mi to. Mluvila o tom, že ta situace není normální, že nejsem šťastná, že se ke mně manžel nechová hezky. Ale já jsem se jí snažila ujistit, že to je teď výjimečná situace, protože probíhá rekonstrukce a nebydlíme doma, a že jinak je všechno v naprostém pořádku a v pohodě. No a ono to tak naoko i bylo. Ale když s námi maminka byla, tak tam panovala příšerně napjatá atmosféra. Ona se dokonce bála po tom domě pohybovat. Takže já jsem veškerou tíhu vzala na sebe.

Myslíte si, že to nějak vnímal váš syn?

Alánka všichni milovali, to nemůžu popřít. A já jsem se s ním neuvěřitelně propojila. Dávala jsem mu veškerou lásku. Unikala jsem k němu. Hrozně moc jsem si s ním hrála. Myslím si, že jsem to od něj uměla odklonit. Taky jsem mu hodně vyprávěla, mluvila jsem na něj i česky. Ale jenom když jsem s ním byla sama, když tam byl manžel, tak ne. Protože manžel nechtěl, abych synovi říkala něco, čemu nerozuměl. Já jsem mu ale přesto vyprávěla o svojí rodině, o babičce, dědečkovi. Nepřenášela jsem na něj nic ze svých starostí. Moc jsem chtěla, aby byl šťastný.

Jak jste to měla s prací? V agentuře přece počítali s tím, že se po porodu nějak ozvete, ne?

Zůstali jsme v kontaktu. Bylo fajn, že jsme se domluvili, že se na návrat musím nejdřív cítit. Oni se ale stále připomínali, volali mi, že pro mě mají spoustu práce. Když bylo synovi asi osm měsíců, sebrala jsem sílu se manželovi vzepřít a řekla jsem mu, že chci vzít nějakou zakázku, abych měla svoje peníze. Takže jsem si postavila hlavu a občas jsem si něco domluvila. A začalo peklo na zemi. Manželovi to strašně vadilo, hrozně jsme se hádali. Pro něj byl modeling podřadná práce a vůbec nechtěl, abych pracovala. Začal mi vyčítat, že když jsem chtěla pracovat, tak jsem se neměla vdávat a mít děti. No a jak se to víc a víc vyhrcovalo, začala jsem se upínat k myšlence, že jednou vezmu syna a vrátím se domů. K rodičům. Vůbec jsem nepřemýšlela o manželovi. Můj syn byl mou součástí a přišlo mi přirozené, že bude se mnou. Vůbec mě nenapadlo přemýšlet tak, že беру dítě otcí. To bylo taky asi mou nezkušeností nebo nevím... Ale abych to uvedla na pravou míru: Nebylo to tak, že bych mu ho nikdy nechtěla dát nebo se nějak

domluvit, to určitě ne. Já jsem o tom, jak to má přesně vypadat, vlastně vůbec nepřemýšlela. Byla jsem tak zoufalá, že jsem jen strašně chtěla pryč... V manželství už nezbylo vůbec nic hezkého. Poslední měsíce to už byly jenom obrovské hádky. A neštěstí. Snažila jsem se, aby u toho Alain nebyl... Byly mu teprve dva roky, ale dítě cítí. Pořád mě pusinkoval, hladil mě, asi vnímal, že nejsem šťastná. Dodávalo mi to sílu.

A to už jste si nějak konkrétně plánovala, že se synem odjedete?

Konkrétně přesun za rodiči ne, ale řešila jsem, že bych se s Alánkem odstěhovala, že bych pracovala a jak bych to teda dělala, jak by to bylo s hlídáním a tak. A pak jsem si říkala, že bych se časem třeba přesunula zpátky do Prahy. My už jsme nemohli být s manželem v jednom bytě, choval se stále častěji hodně agresivně. On byl obecně velmi agresivní. Mohlo mi to dojít dřív, některé věci mě měly varovat. Třeba když jsem v domě jeho rodičů viděla díry ve dveřích jeho pokoje a ptala se na to, tak mi řekl, že když je našťvaný, tak prostě praští pěstí do dveří nebo do nich kopne. A to se dělo i u nás v bytě. Já jsem se ho pak už i bála. Mě ale našťestí nebil.

Vybavíte si vůbec nějaké momenty, kdy jste cítila štěstí, že jste rodina? Kdy jste vy tři pohromadě a šťastní?

Upřímně, ani ne. Spíš jsem se snažila si takový pocit vsugerovat, protože jsem to tak chtěla pro svého syna. Abychom byli to propojené jedno. Pořád jsem totiž poslouchala nějakou kritiku, pořád jsem byla nedostatečná matka i manželka. Pamatuji si třeba, jak jsem jednou vařila, Alánek zrovna nějak šplhal a povedlo se mu dát ručičky na plotýnky nebo k plotýnkám a spálil si prstíky. Exmanžel mi začal příšerně nadávat, že jsem neschopná matka. Museli jsme do nemocnice, vidím to jako dneska. Alánek měl ručičky jako paličky, jak je pak měl zabalené a obvázané. Naštěstí se to zahojilo. Dneska je synovi třiatřicet a ani si to nepamatuje.

A vy jste teda neměla ani žádné kamarádky? Ani mezi těmi dívkami, se kterými jste pracovala, tedy mezi modelkami? Ani v agentuře, ani tam, kde jste bydleli, nebo třeba z hřiště?

Neměla. Zpětně si uvědomuju, že jsem vlastně byla izolovaná. A když jsem se s někým viděla, tak jsem z těch vzácných chviliek asi spíš čerpala to pozitivní a nechtěla jsem je kazit. Pamatuju si třeba, jak jsem jednou s Alánkem jela navštívit Terezku Maxovou. Ona si s ním hrála, jen jsme si tak povídaly a pak jsme jeli domů. Neřekla jsem jí vůbec nic.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Odstíny mateřství.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.